

Pozdrav Hance Hlôškové z moravské strany

Greetings to Hanka Hlôšková from the Moravian side

Jana Pospíšilová, Miroslav Válka

Kontakt / Contact

PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D., Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Veveří 97, 602 00 Brno, Česká republika, e-mail: pospisilova@eu.cas.cz

doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., Ústav evropské etnologie, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, A. Nováka 1, 602 00 Brno, Česká republika, e-mail: valka@phil.muni.cz

Ako citovať / How to cite

Pospíšilová, J., Válka, M. (2025). Pozdrav Hance Hlôškové z moravské strany. *Etnologické rozpravy*, 32(1), 117-119.

Významné životní jubileum doc. Hany Hlôškové, CSc., vedlo slovenské etnology ke chvályhodné myšlence věnovat jí jedno číslo Etnologických rozprav. Protože i pro nás je váženou a milou kolegyní, dovolujeme si připojit několik slov o tom, co nás k ní váže a co jsme s ní prožili.

Začneme postřehem, jaké renomé má jubilantka v české folkloristické a etnologické vědě. Zde můžeme připomenout vlastní slova předního českého folkloristy, profesora Oldřicha Sirovátky. Když se na počátku devadesátých let ujal vedení brněnského pracoviště Ústavu pro etnografii a folkloristiku (dnes Etnologický ústav AV ČR), několikrát se zmínil o mladých inspirativních slovenských folkloristkách – vedle Evy Krekovičové to byla právě Hanka Hlôšková, v jejichž inovátorských postupech při zpracování folklorního materiálu viděl budoucnost oboru. Můžeme potvrdit, že se jeho prorocká slova naplnila a plně to dokládá vědecká, popularizační i organizátorská práce, kterou má Hanka za sebou a kterou jsme mohli průběžně sledovat. Ostatně Hanka na přijetí Oldřicha Sirovátky v Brně ráda vzpomíná a dojem na ni udělalo i velkorysé pozvání na kávu do hotelu International.

Štafetu přátelství a spolupráce se slovenskými kolegy po odchodu prof. Sirovátky převzali jeho žáci, Hančini vrstevníci, takže kontakty mezi Brnem a Bratislavou a jejich akademickými institucemi pokračovaly dále na profesní i osobní úrovni. Svůj kolegiální vztah k profesoru Sirovátkovi Hanka demonstrovala vlastním podílem při redakční práci na výběru z jeho stěžejních prací, který vydalo brněnské pracoviště Etnologického ústavu AV ČR pod názvem *Oldřich Sirovátka: Folkloristické studie* (2002).

Obr. 1.

Zlávka H. Hlôšková, M. Válka a J. Pospíšilová před Slovenskou národnou knižnicou na odborno-priateľskom výlete v Martine, 2024

Zdroj: súkromný archív H. Hlôškovej (foto: H. Beránková)

Redakční práce jsou jednou z oblastí odborné práce, která je s jubilantkou úzce spojena. Ostruhy získala jako dlouholetá redaktorka *Slovenského národopisu* (2001–2011). Stala se členkou redakčních rad i dalších periodik, mj. i *Národopisného věstníku*, časopisu České národopisné společnosti, jehož redakce sídlí v brněnském Ústavu evropské etnologie Masarykovy univerzity. Redaktoři využívají její výtečnou znalost rodného jazyka, takže jí svěřují jazykovou korekturu slovenských příspěvků, které se v *Národopisném věstníku* nezdáří objevují. Stejně tak se na ni obrací redakce *Národopisné revue*; ochota a rychlost provedení je obdivuhodná.

Zásadní je však vlastní badatelská práce a publikační výstupy Hanky Hlôškové. Není naším cílem jejich detailní hodnocení, to jistě provedou jiní. Jen bychom připomenuli její publikaci *Individuálna a kolektívna historická pamäť. Vybrané folkloristické aspekty* (2008), která demonstuje moderní metody současného slovenského folkloristického bádání, o kterých se zmiňoval profesor Sirovátka. Další výstup, na kterém se Hanka podílela se svými kolegyněmi a kolegou z bratislavské katedry a který je rovněž hmatatelným svědectvím spolupráce mezi Bratislavou a Brnem, nese název *Výzkumné a metodické postupy současné slovenské etnologie* (2013), jehož podtitul názorně napovídá o jeho obsahu: *Problematika rodiny, obřadní studia, oral history, aplikovaná etnologie*. Její stopu najdeme i jinde v české vědě. Má za sebou mnohaleté působení ve významném orgánu, a to v Radě pracoviště Etnologického ústavu AV ČR. A nelze nepřipomenout ještě jedno dílo, na kterém se Hanka Hlôšková editorsky podílela ve spolupráci s kolegyní Annou Zelenkovou, a to *Slavista Frank Wollman v kontexte literatury a folklóru* (2006). V současné době se připravuje edice z nedávno objeveného tzv. moravského wollmanovského sběru, které pod

vedením A. Zelenkové připravují kolektivy brněnských a bratislavských odborníků, včetně Hanky Hlôškové. Osobností prof. F. Wollmana byly brněnská a bratislavská univerzita provázány už v meziválečné době. Obdobným způsobem se uvedený kolektiv věnoval česko-slovenským vědcům Jiřímu Polívkovi (Hlôšková, Zelenková, 2008) a Jiřímu Horákovi (Hlôšková, Pospíšil, Zelenková, 2012).

Jako věhlasná folkloristka je Hanka Hlôšková autorkou rozsáhlého vědeckého díla, ale imponovala nám i její účast v diskusi vedené v rámci soutěže o největšího Slováka v roce 2019, kdy díky své vědecké akribii osvětlovala televizním divákům postavu zbojníka Juraje Jánošíka. V médiích je Hanka „jako doma“.

Nejenom věda, ale i folklor na scéně je jí vlastní: známé je její široké angažmá ve folklorním hnutí. Je členkou programových rad, lektorkou na různých seminářích nebo členkou hodnotících komisí folklorních přehlídek či festivalů. Zde její široké srdce zabírá i kraj na pravém břehu řeky Moravy, neboť pravidelně zasedá v hodnotící komisi Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici, kde spolu s kolegyní Inkou Vojancovou náleží k oporám tohoto hodnotícího grémia a zvládají i noční etapy náročných rozhodování o úrovni a kvalitě pořadů.

Její přátelskou a konciliantní povahu jsme mohli poznat při organizování společných výjezdů, ať už v rámci jejich bývalého studijního kruhu na bratislavské filozofické fakultě, nebo během cest po Balkánu, které od roku 2007 pravidelně organizují brněnští etnologové spolu s balkanisty. Pokračují tak v tradici poznávacích cest svého učitele prof. Richarda Jeřábka. Na jejich počátku stálo přátelství se srbským kolegou Milošem Lukovičem, vědeckým pracovníkem Srbské akademie věd a umění. Cílem bylo poznání tradiční kultury a života Srbska, v dalších letech se rozšířilo i do okolních jihoslovanských zemí, a nakonec i do Albánie a Řecka. Hančiny obligátní dolnozemské klobásky a oravské nebo liptovské (?) korbáčky dodávají našim piknikům v přírodě nezbytný kolorit.

Naše vyznání lze uzavřít vzletnými slovy: s Haničkou jsou spojeny „světlé chvíle v našem životě“, a doufáme, že to bude i nadále, a ještě hodně dlouho.

Referencie

- Botiková, M., Jakubíková, K., Hlôšková, H., Janto, J. (2013). *Výzkumné a metodické postupy současné slovenské etnologie*. Brno: Masarykova univerzita.
- Hlôšková, H. (2008). *Individuálna a kolektívna historická pamäť (Vybrané folkloristické aspekty)*. Bratislava: Univerzita Komenského.
- Hlôšková, H., Pospíšil, I., Zelenková, A. (Eds.). (2012). *Slavista Jiří Horák v kontexte literatúry a folklóru*. Brno: Česká asociace slavistů.
- Hlôšková, H., Zelenková, A. (Eds.). (2008). *Slavista Jiří Polívka v kontexte literatúry a folklóru*. Brno: Česká asociace slavistů, Slavistická společnost Franka Wollmana – Bratislava: Katedra etnológie a kultúrnej antropológie FF UK, Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Ústav etnológie SAV.
- Pospíšilová, J., Hlôšková, H. (Eds.). (2002). *Oldřich Sirovátka: Folkloristické studie*. Brno: Etnologický ústav AV ČR.
- Zelenková, A., Hlôšková, H. (Eds.). (2006). *Slavista Frank Wollman v kontexte literatúry a folklóru*. Bratislava: Ústav etnológie SAV – Brno: Slavistická společnost Franka Wollmana.